

הנחיות היועץ המשפטי לממשלה	משפט חוקתי הרשות המחוקקת - חקיקה
תאריך: כ"ב ניסן התשמ"ו, 1 מאי 1986 עדכון: כ"א אדר ב' התשנ"ה, 23 מרץ 1995 מספר הנחיה: 2.3202 (60.011)	התייעצות במועצה לבתי-דין מינהליים

התייעצות במועצה לבתי-דין מינהליים

1. טיפול בנושא הקשור לבתי-דין מינהליים

משרד ממשלתי המבקש להציע חקיקה בנושאים הקשורים לבתי-דין מינהליים (להלן - בית-דין), או לקבל את עמדת המועצה בנושאים אחרים יפנה ליועץ המשפטי של המשרד. היועץ המשפטי ינהג בדרך הקבועה בהנחיה זו, לעניין הקשר עם המועצה לבתי-דין מינהליים (להלן - המועצה), המעוגנת בחוק בתי-דין מינהליים, התשנ"ב - 1992 (להלן חוק בתי-דין מינהליים) (סעיפים 47 עד 53).

2. תפקידי המועצה

סמכויות המועצה הנוגעות לענייננו, כפי שהן באות לידי ביטוי בסעיף 49 לחוק, הן אלה:
 לייעץ לשר המשפטים או לשר אחר הנוגע בדבר, בכל הקשור לבתי-דין, דרך כלל או לבתי-דין מסוימים או לעניינים מסוימים, לרבות בדבר -
 (א) הקמת בתי-דין חדשים או ביטולם ומיזוגם של בתי-דין קיימים;
 (ב) הרכבם של בתי-דין;
 (ג) התקנת תקנות בנוגע לבתי-דין, לרבות תקנות בדבר סדרי-דין ודיני ראיות;
 (ד) הוצאת הנחיות בעניינים שאינם ענייני שפיטה;
 (ה) הכנת דינים וחשבונות הנוגעים לבתי-הדין.

יודגש שהמועצה מוסמכת גם לגבי בתי-דין מינהליים שאינם מנויים בתוספת לחוק.

3. הליכי חקיקה

3.1 יועץ משפטי למשרד, שבתחום אחריותו נמצא בית-הדין ינהג לפי המפורט בהמשך, וזאת בין שיוזמת החקיקה היא של המשרד ובין שמקורה ביוזמתו של גורם אחר, כמו למשל, בהצעת חוק פרטית של חבר הכנסת.

3.2 היועץ המשפטי של המשרד יביא לידיעתו של המשנה ליועץ המשפטי לממשלה - שייקבע לעניין זה בידי היועץ המשפטי לממשלה (להלן - המשנה ליועץ המשפטי) - את הפרטים הרלוונטיים הבאים:

3.2.1 הקמת בית-דין או שינוי הקשור לבית-דין -

- 3.2.1.1 השיקולים שיש בהם כדי להעדיף בית-דין מינהלי על-פני בית-משפט.
- 3.2.1.2 האם יחול חוק בתי-דין מינהליים על בית-הדין המוצע, ואם התשובה שלילית - הנימוקים לאי-תחולתו.
- 3.2.1.3 האם נוסח ההצעה עולה בקנה אחד עם חוק בתי-דין מינהליים; למקרה שלא כך הם פני הדברים - השיקולים המיוחדים המצדיקים סטיה בעניין מסוים.

3.2.2 ביטול בית-דין

הנימוקים לביטולו של בית-הדין וכן דרך בירור הערר לאחר ביטול בית-הדין.

3.2.3 תיקוני חיקוקים הקשורים לבית-דין

פסקאות 3.2.1.2 ו - 3.2.1.3 יחולו בשינויים המחויבים גם על תיקונים בחוקים שלהם השלכה על בית-הדין.

3.2.4 שלב הפניה

היועץ המשפטי יפנה את הצעתו בשלב גיבושה, ולכל המאוחר בשלב של תזכיר-חוק.

3.3 הפניה למועצה

המשנה ליועץ המשפטי יעביר את הצעותיו של היועץ המשפטי של המשרד למועצה, במידת האפשר בליווי הערותיו.

המשנה ליועץ המשפטי יעביר למועצה את הצעות החקיקה, גם אם היועץ המשפטי של המשרד לא נהג כנדרש לעיל. המשנה ליועץ המשפטי יעכב את הליך החקיקה עד קבלת תגובת המועצה, אלא אם ראה שצרכים מיוחדים מצדיקים את המשך הטיפול בהצעה.

3.4 דיון במועצה

המועצה תדון בהצעות שהופנו אליה בידי המשנה ליועץ המשפטי ותודיע את עמדתה לשר המשפטים, ליועץ המשפטי לממשלה, למשנה ליועץ המשפטי וליועץ המשפטי של המשרד.

עמדת המועצה תובא, בידי המשנה ליועץ המשפטי, בפני ועדת השרים שתדון בטיוטת החוק, שבו נידון נושא בית-הדין המינהלי.

יושב-ראש המועצה יוכל לבקש כי הוא או חבר אחר של המועצה, יוזמן אף הוא להציג את עמדת המועצה בפני ועדת השרים שתדון בטיוטת החוק.

4. פניות בנושאים כלליים

משרד ממשלתי המבקש לקבל את עמדת המועצה בנושאים שאינם בגדר הליך חקיקתי, יפנה באמצעות היועץ המשפטי שלו ישירות למועצה.

המועצה תדון בפניה ותשיב ליועץ המשפטי של המשרד ותעביר את תשובתה גם לגורמים אחרים שתמצא לנכון.